

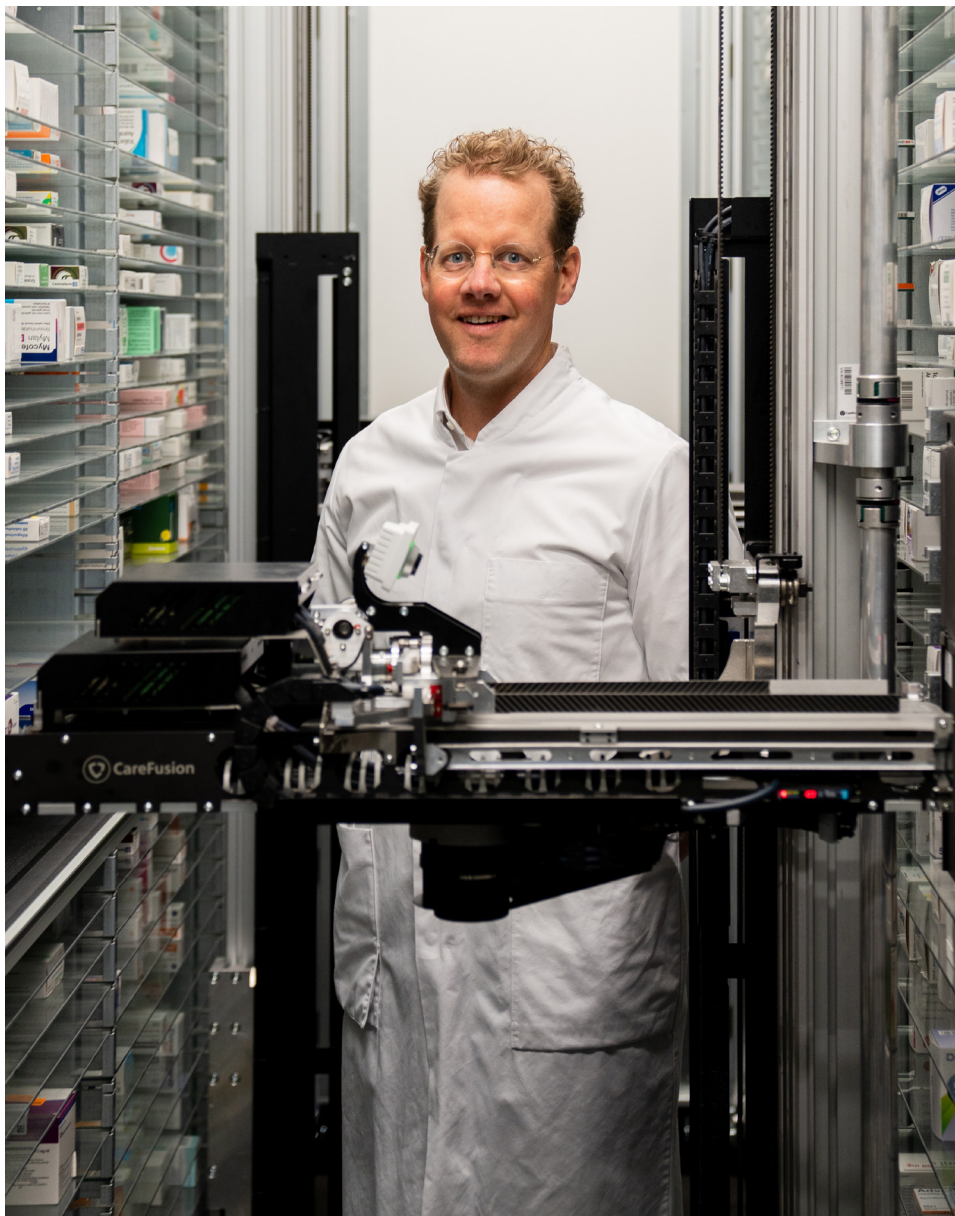
Robot in de apotheek: meer tijd voor zorg, minder verspilling

Technologie speelt een steeds grotere rol om de zorg goed in te regelen. Apotheker Jan-Dietert Brugma vertelt hoe in de Poliklinische Apotheek Erasmus MC een slimme distributierobot de opslag en het beheer van de medicatie stroomlijnt. Hierdoor komt er meer tijd vrij voor goede zorg en neemt de verspilling van medicijnen af.

Jan-Dietert Brugma is apotheker en directeur van de Poliklinische Apotheek Erasmus MC. 'In feite is het een apotheek die de zorg thuis levert, maar dan vanuit het ziekenhuis. We behandelen patiënten die een poliklinisch consult hebben gehad of met ontslag gaan en voor de medicatie bij ons langsgaan. Maar ook patiënten die thuis zijn die hele specifieke zorg en specialistische medicatie voor thuis nodig hebben. Op het moment dat de zorg uitsluitend door een specialist in het Erasmus MC wordt geleverd, en niet door de eigen huisarts, faciliteren wij de farmaceutische zorg voor de patiënt. Wanneer de specialist de zorg terugverwijst naar de huisarts, is het ook tijd dat de patiënt onze apotheek verlaat en terugkeert bij zijn eigen apotheek.'

Specialistische kennis

'De opdracht die onze apotheek heeft, is gemiddeld genomen complexer dan de openbare apotheek. Sommige ziektebeelden worden alleen in ons ziekenhuis behandeld. Hiervoor hebben we specialistische kennis en de kunde in huis die we in overleg met de specialist continu updaten en afstemmen met de patiënt.' Een voorbeeld hiervan is de zorg rondom hepatische porfyrie, een zeldzame stofwisselingsziekte. Daar zijn in Nederland 15 tot 20 patiënten voor onder behandeling, die allemaal in het Erasmus MC worden behandeld met specialistische medicatie. Deze kost per toediening rond

MEDISCHE TECHNOLOGIE SPEELT EEN SLEUTELROL IN HET TERUGDRINGEN VAN GENEESMIDDELEN-VERSPILLING

de 50.000 euro. 'Niet alleen kijken we hoe we de geneesmiddelen echt doelmatig kunnen inzetten, maar we zorgen ook dat de zorg bij de patiënt thuis goed is geregeld. We zorgen dat de infusie er tijdig is en dat de koppeling met de thuiszorg adequaat is. Maar ook dat de patiënt goed op de hoogte is van hoe hij zijn geneesmiddel moet gebruiken; wat de bijwerkingen zijn en op welke waarschuwingssignalen moet worden gelet.' Weinig sectoren kampen met een zo hoge werkdruk en een zo nijpend tekort

aan gekwalificeerd personeel als de zorg. Deze situatie vormt de grootste uitdaging voor de toekomstbestendigheid van het stelsel. Technologie speelt hierin een cruciale rol, want gerichte innovaties dragen niet alleen bij aan het verlagen van de werkdruk maar creëren ook ruimte voor zorgverleners om zich te richten op wat werkelijk telt: het persoonlijke contact met de patiënt en het leveren van kwalitatief hoogwaardige zorg. Brugma wijst daarnaast op een tweede grote uitdaging voor apotheken: het terugdringen van geneesmiddelenverspilling. Medische technologie speelt ook hier een sleutelrol, door processen efficiënter te maken en verspilling te beperken. 'Iedereen beseft dat de kosten voor zorg en geneesmiddelen de pan uit rijzen,' vertelt hij. 'Duurzame, toekomstbestendige zorg vraagt om slimme oplossingen die verspilling tegengaan en de efficiëntie verhogen. Het voordeel van de farmacie is dat het werk deels te automatiseren is. We hebben een distributierobot van BD Rowa voor de medicijndistributie. Dat levert een efficiëntere opslag van de medicatie op. In plaats van "first-in, first-out" zijn we dankzij de distributierobot overgestapt op "first-expired-first-out". Dit vermindert niet alleen de verspilling van geneesmiddelen die hun houdbaarheidsdatum overschrijden, maar draagt ook bij aan de duurzaamheidsdoelen. 'Rond de 18% van de CO₂-uitstoot in de Nederlandse zorg is afkomstig van geneesmiddelen,' verklaart hij. 'Hoe minder we verspillen, hoe beter.'

'WE HEBBEN MEER TIJD VOOR DE UITLEG AAN DE PATIËNT WAARDOOR HET GENEESMIDDEL BETER WORDT GEBRUIKT'

Meer tijd voor zorg en uitleg

Innovaties, zoals de distributierobot van BD, draaien niet alleen om technologische vooruitgang, maar vooral om het verbeteren van de kwaliteit van de zorg, constateert Brugma. 'We zijn minder kosten aan verspilling kwijt en kunnen meer tijd besteden aan de zorg en uitleg aan de patiënt. Waardoor het geneesmiddel beter wordt gebruikt.' Die uitleg wordt ook steeds meer op maat geleverd, met inzet van digitale communicatiekanalen, vertelt hij. 'Iemand van rond de dertig zit er niet op te wachten dat ik hem aan de balie een verhaal vertel. Hij wil vooral weten waar hij betrouwbare informatie over zijn medicatie kan vinden, bij voorkeur via een chatbericht of in een filmpje dat hij op zijn gemak thuis kan bekijken.' Patiënten wensen ook veel meer flexibiliteit over hoe, waar en wanneer zij hun medicatie kunnen krijgen. 'Iemand die overdag werkt, kan ervoor kiezen zijn medicijnen uit een locker bij de apotheek te halen, ze thuis te laten bezorgen, of ze aan de balie te ontvangen als hij nog vragen heeft.' Brugma kijkt samen met BD vooruit, naar de toekomst. Alles wat we verder kunnen automatiseren, levert extra tijd op voor de patiënt en voor voorlichting, waardoor we betere zorg kunnen bieden. Het mes snijdt zo aan twee kanten: meer tijd voor uitleg helpt de patiënt het geneesmiddel correct te gebruiken en vermindert tegelijkertijd verspilling. Daarvoor moet je wel kunnen vertrouwen op de techniek, benadrukt hij. 'Wij werken inmiddels tien jaar samen met BD, en wat mij opvalt, is dat de distributierobot vrijwel nooit storingen vertoont.' En de zeldzame keer dat het gebeurt, staat er binnen een paar uur een monteur op de stoep. De investering verdient je terug doordat je arbeid bespaart en minder medicijnen verspillt. Dankzij beter overzicht hoeft je nooit voorraad te vervangen vanwege een verlopen houdbaarheidsdatum. Robotisering van de apotheek is voor ons een onomkeerbare weg. In het kader van arbeidskrapte is het niet meer een vraag of we het met of zonder gaan doen. Het heeft ons veel gebracht.'

**Meer informatie?
Scan de QR-code.**

